

SAMEN VERDIENEN SAMEN VERDUURZAMEN

Inbreng van de sector transport en logistiek
voor de Tweede Kamerverkiezingen 2021

“

De sector transport en logistiek zorgt dat Nederland blijft draaien. Ook in tijden van crisis.

Nederland verdient het!

Het zijn onzekere tijden voor Nederland. Op het moment van schrijven zitten we middenin de coronacrisis. Niemand weet nog hoe lang die gaat duren, wat de economische en maatschappelijke gevolgen zijn en hoe Nederland er in 2021 uitziet. Ook weten we niet hoe groot de gevolgen voor de sector transport en logistiek zullen zijn. Die balans gaan we op een ander moment opmaken. Wat we nu wel zien, is dat de sector voor de samenleving van vitaal belang is. Wij zijn trots op de sector transport en logistiek die zorgt dat Nederland blijft draaien; ook in tijden van crisis. We weten ook dat we deze crisis alleen overwinnen door samen de schouders eronder te zetten. En dat we hierna aan de slag moeten om onze economie te herstellen en te verduurzamen. Daarom willen we onze ideeën voor de toekomst van Nederland met u delen.

De komende tijd buigen politieke partijen zich over de toekomst van ons land bij het opstellen van hun verkiezingsprogramma's voor de volgende kabinetsperiode. In uw verkiezingsprogramma gaat u concrete voorstellen doen met betrekking tot welvaart en welzijn. Wat betreft de economie spitst zich dit toe op de vragen: hoe richten we het herstel in, hoe gaan we het met elkaar in de toekomst verdienen en waar geven we het aan uit.

Daarnaast denkt u na over de plaats van Nederland in de wereld. Van oudsher zijn wij een handelsland met een sterke positie in internationale handelsstromen en we scoren hoog op internationale ranglijsten. Nederland is de meest competitieve economie van Europa volgens het World Economic Forum en staat op de zesde plaats in de wereld als het gaat om logistieke aantrekkelijkheid. Dat is geen vanzelfsprekendheid en het is de vraag wat de effecten van de coronacrisis op de internationale handelsstromen gaan zijn. Bovendien mogen we niet vergeten dat de grote uitdagingen op het vlak van de klimaatdoelstellingen niet achter de horizon zijn verdwenen. Ook hiervoor dienen we aandacht te blijven houden. De toekomst is niet simpel een voortzetting van het verleden, want onze omgeving verandert en daar moeten we op inspelen.

Door de aanleg van de Nieuwe Zijderoute en de economische groei in Midden- en Oost-Europa kan het logistieke zwaartepunt verschuiven. Handelsstromen veranderen en onze positie als logistieke toegangspoort van Europa kan hierdoor onder druk komen te staan. Daarom is het belangrijk te innoveren en er zijn gelukkig veel mogelijkheden. We moeten vóór blijven lopen en dat kunnen we ook. In het belang van ons verdienenvermogen, onze werkgelegenheid en onze welvaart.

Wat betreft de verduurzaming gaat u ook keuzes maken. Die zijn noodzakelijk voor onze en voor toekomstige generaties. Hervinden van economische groei, behoud van onze goede concurrentiepositie en verduurzaming komen samen. Daarover denkt de sector transport en logistiek graag mee, vanuit de gedachte dat het verantwoord vervoeren van goederen essentieel is voor het goed laten functioneren van onze samenleving.

We reiken u daarom suggesties aan voor oplossingsrichtingen die overheid en bedrijfsleven samen ter hand kunnen nemen. Uiteraard willen we hierover met u van gedachten wisselen. Over hoe we Nederland sterk op de kaart houden. Nederland verdient het!

Elisabeth Post

bestuursvoorzitter Transport en Logistiek
Nederland

SAMEN VERDIENEN

Bloemen uit het Westland, chipmachines uit Noord-Brabant en zuivel uit Friesland. Drie voorbeelden van Nederlandse producten die een grote bijdrage leveren aan de werkgelegenheid, de export en het verdienvermogen. Ze krijgen hun toegevoegde waarde voor de afnemers door de sector transport en logistiek. Transport is een onmisbaar element van de Nederlandse economie. Het is belangrijk dat het proces van vervoer, opslag en overslag snel, efficiënt en veilig gebeurt.

Transport is een onmisbaar element van de Nederlandse economie.

Vier succesfactoren om samen te kunnen verdienen zijn:

Bereikbaarheid

De geografische ligging en de goed ontwikkelde infrastructuur dragen bij aan het functioneren van de Nederlandse mainports, greenports en brainports en de verbindingen met het achterland. Nederland heeft daardoor een sterke handelspositie die wezenlijk is voor ons verdienvermogen. Maar er ontstaan ook knelpunten die dit vermogen hinderen. De vraag naar goederenvervoer blijft groeien en ook het personenvervoer neemt nog steeds toe. Onze wegen, ons spoor en onze vaarwegen raken verstopt. Dit brengt de bereikbaarheid van onze markten en onze positie als logistiek knooppunt in gevaar. Het is noodzakelijk Nederland bereikbaar te houden. Dat kan. Door slimme vormen van samenwerkingen tussen sectoren en overheden.

Wat doet de sector?

Van nature, al was het maar vanuit economisch perspectief, zijn transportbedrijven en logistiek dienstverleners actief in het optimaliseren van het transport. Dat draagt bij aan de bereikbaarheid. Elke bespaarde kilometer levert zo een bijdrage aan de doorstroming op de weg. Jaarlijks brengt de sector de files in beeld die de Nederlandse economie het meeste kosten. Dit helpt de overheid met investeringskeuzes bij de verbetering van het wegennet. De totale economische schade door files bedraagt 1,4 miljard euro op jaarbasis¹. De sector heeft met de Mobiliteitsalliantie² en Logistieke Alliantie³ concrete voorstellen gedaan om Nederland in de toekomst bereikbaar en concurrerend te houden. Naast aandacht voor het wegtransport is de verdere ontwikkeling van het vervoer per spoor en over het water noodzakelijk om de groeiende behoefte aan transport in goede banen te leiden.

¹ Economische Wegwijzer TLN en evofenedex, 2019

² Deelnemers Mobiliteitsalliantie: Keolis, GVB, Landelijk Veren Platform, EBS, FEHAC, Koninklijk Nederlands Vervoer, HTM, Qbuzz, MKB-Infra, TLN, Rai Vereniging, RET, Fietzersbond, Transdev, VNA, ANWB, KNAC, NS, Arriva, Rover, Vereniging Zakelijke Rijders, Centraal Bureau voor de Rijn, Binnenvaart, Bovag, Bouwend Nederland, OV-NL.

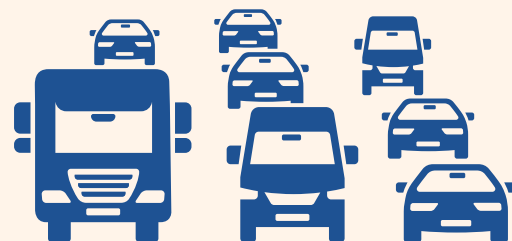
³ Deelnemers Logistieke Alliantie: BLN-Schuttevaer, ACN, Bouwend Nederland, CBRB, Deltalinqs, evofenedex, Havenbedrijf Amsterdam, KNV, Havenbedrijf Rotterdam, KVR, MKB Nederland, NVB, Oram, ProRail, TLN, VNO-NCW, Vereniging van Waterbouwers, VRC.

⁴ Deltaplan Mobiliteitsalliantie, 2019

Waar kunt u op inzetten?

- > Voer een systeem in van **betalen naar gebruik** om de verkeersdoorstroming te verbeteren. Daarbij komt een heffing per kilometer in de plaats van de motorrijtuigenbelasting (MRB) en belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM).
- > Werk het **achterstallig onderhoud** aan bruggen, viaducten en andere kunstwerken weg en zorg voor voldoende budgettaire ruimte voor onderhoud in de toekomst. Plan het onderhoud programmatisch.
- > Verruim de **investeringsruimte voor infrastructuurprojecten**. De Mobiliteitsalliantie heeft gepleit voor € 3 miljard extra per jaar om nieuwe infrastructuurprojecten te realiseren⁴. Wat betreft het wegvervoer zijn investeringen nodig in de A1, A12, A15, A58 en A67.
- > Verbeter de **verbindingen tussen multimodale knooppunten** zodat weg-, water- en spoorvervoer beter op elkaar kunnen aansluiten. Dat optimaliseert de benutting van deze verschillende modaliteiten.

€ **1,4** mld schade door files

Digitalisering

Nieuwe digitale technologieën veranderen onze samenleving razendsnel. Dat geldt ook voor de sector transport en logistiek. Ze bieden grote kansen. Verdere digitalisering en het delen van data kunnen de efficiëntie in de keten verhogen, het aantal transportkilometers verminderen en voor een betere bereikbaarheid zorgen. Denk aan de mogelijkheden die smart mobility en autonoom rijden (*platooning*) gaan bieden. Tegenover de mogelijkheden staan kwetsbaarheden. Veel vragen behoeven een antwoord. Wat is de macht van de grote, internationale technologische concerns? Is het wel veilig data te delen? Wie zijn de eigenaars van data en wat doen ze ermee? De zoektocht naar antwoorden is een gemeenschappelijke opgave. Samenwerking tussen de overheid en het bedrijfsleven is nodig om de digitale kwetsbaarheid te verminderen, digitale onafhankelijkheid te behouden en digitale veiligheid te verbeteren. We kunnen succes behalen door samen te bouwen aan de digitale infrastructuur van morgen.

De zoektocht naar antwoorden is een gemeenschappelijke opgave voor overheid en bedrijfsleven.

Wat doet de sector?

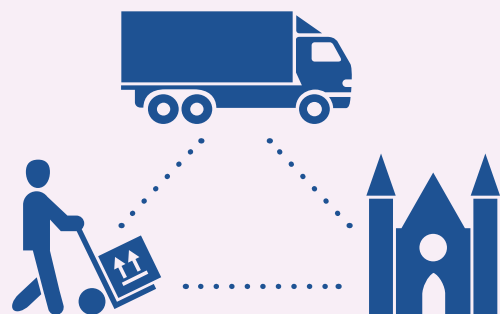
De sector investeert in ICT-systemen, software en samenwerkingen om logistieke processen te optimaliseren. Dit zorgt voor hogere beladingsgraden en efficiëntere transportroutes. Eenvoudig gezegd: minder lege of halflege vrachtwagens op de weg. De bedrijfstak en de Topsector Logistiek hebben afgelopen jaren gezamenlijk meegewerkt aan het ontwikkelen van logistieke IT-standaarden. Zo hebben bedrijven direct inzicht in besluiten van gemeenten over voertuigbeperkingen en milieuzones. Verder versoepelt de digitale vrachtbrief (e-CMR) de samenwerking in de hele keten.

Dat maakt het logistieke proces effectiever en efficiënter en verlaagt de faalkosten. Tot slot kunnen vrachtauto's worden uitgerust met apparatuur die data-uitwisseling met slimme verkeerslichten mogelijk maakt. Dit verbetert de doorstroming en reduceert de CO₂-uitstoot.

Waar kunt u op inzetten?

- > Intensiveer de **publiek-private samenwerking** op het gebied van cybersecurity.
- > Ontwikkel samen met het bedrijfsleven een **basis data-infrastructuur voor het veilig delen** van data tussen publieke en private partijen.
- > Neem een **voortrekkersrol in digitaal delen** van data tussen overheid en bedrijfsleven.
- > **Ondersteun midden- en kleinbedrijven** in de sector transport en logistiek met de digitaliseringopgave.

Datadeling bespaart

€ 20 mln voertuigkilometers

Criminaliteitsbestrijding

Een veilige transportketen is belangrijk en waardevol. Het tegengaan van criminaliteit draagt bij aan de logistieke functie van Nederland en daarmee aan ons verdienvermogen. Jaarlijks bedraagt de economische schade door transportcriminaliteit € 350 miljoen. Georganiseerde criminele bendes hebben het gemunt op met name elektronica, kleding, parfum en metalen. Nederland is voor deze producten zowel een afzetmarkt als een doorvoerland. De toename van illegale immigratie, mensensmokkel en ondermijnende criminaliteit vormt een steeds groter risico. Het tekort aan veilige parkeerplaatsen voor trucks en het ontbreken van slim camera-toezicht langs de transportroutes maken de sector kwetsbaar. Er is een reëel risico dat eigenaren en ontvangers van lading uitwijken naar lucht- en zeehavens buiten Nederland. Om dit te voorkomen, is goede samenwerking tussen de bedrijfstak en de overheid onontbeerlijk.

Het tekort aan veilige parkeerplaatsen voor trucks en het ontbreken van slim cameratoezicht langs de transportroutes maken de sector kwetsbaar.

Wat doet de sector?

Door het organiseren van sectorspecifieke trainingen probeert de sector te vermijden dat bedrijven slachtoffer worden van diefstal, fraude, overvallen of andere vormen van ondermijnende criminaliteit. Het tegengaan van drugstransport en handel in illegale goederen is immers in het belang van de hele samenleving. Samen met het Nationaal Platform Criminaliteitsbeheersing wordt energie gestoken in de aanpak van criminaliteit tegen het bedrijfsleven. Transportbedrijven krijgen het advies zoveel mogelijk gebruik te maken van

veilige parkeerplaatsen en adequate preventie-maatregelen te nemen. Door samenwerking met de politie is een speciaal aangifteloket voor ladingdiefstal tot stand gekomen. Aangiftes zijn een belangrijke bron van informatie voor het opsporen en bestrijden van transportcriminaliteit.

Waar kunt u op inzetten?

- > Zorg voor voldoende **beveiligde truckparkings** ter voorkoming van ladingdiefstallen, illegale immigratie en mensensmokkel.
- > Realiseer een **netwerk van slimme camera's (sensing)** op parkeerplaatsen langs het hoofdwegennet voor betere handhaving. Camerabeelden helpen bij de bestrijding van mensensmokkel en -handel, ladingdiefstallen, drugssmokkel, heling en het illegaal dumpen van afval.

€ **350** mln schade door transport-criminaliteit

Toezicht

Wet- en regelgeving beogen de veiligheid van het transport te vergroten, marktverstoringen tegen te gaan en ongewenste praktijken in te dammen. Adequaat toezicht verhoogt het effect, waarbij het belangrijk is dat de goeden niet onder de kwaden lijden. Met betrekking tot het toezicht heeft de sector twee aandachtspunten: de Douane en de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Douane

De goede samenwerking tussen de sector en de Douane heeft geleid tot een doelmatige en werkzame afhandeling van goederenstromen. Daarmee is Nederland uniek in de wereld. Om de positie als aantrekkelijk handelsland voor internationale ondernemingen te borgen, is het van grote waarde dat de Douane uitstekend blijft functioneren. Voldoende capaciteit is een aandachtspunt. Zeker met het oog op de gevolgen van de Brexit en het belang van het transport van en naar het Verenigd Koninkrijk.

Inspectie Leefomgeving en Transport

Meer, slimmere en risicogerichte controles in de sector zijn nodig om een halt toe te roepen aan overtredingen die het marktevenwicht verstoren of leiden tot verkeersonveiligheid. De Inspectie Leefomgeving en Transport kampt al jaren met te weinig handhavingscapaciteit in de vorm van een tekort aan personeel. Zelfs de Europees voorgeschreven norm voor het minimum aantal controles op rij- en rusttijden wordt niet gehaald. Die norm is dat minimaal 3 procent van het aantal totaal aantal gewerkte dagen van chauffeurs gecontroleerd moet worden. Het gemiddelde in de EU ligt op circa 6 procent, terwijl Nederland slechts 2,2 procent haalt.⁵ Digitale handhaving kan bijdragen aan een gedeeltelijke oplossing van dit probleem en verdient meer aandacht. Deze vorm kan echter de zichtbare handhaving langs de weg niet volledig vervangen, hooguit effectiever maken. Het gaat om een goed samenstel van beschikbare controle-middelen en menskracht.

⁵ Implementatierapport 2015-2016 met betrekking tot naleving sociale wetgeving in het wegtransport (verordening 561/2006 en richtlijn 2002/15)

Wat doet de sector?

De sector transport en logistiek werkt constructief mee aan het behoud en de versterking van de topositie van de Douane. Het gemeenschappelijke streven is de combinatie van afdoende toezicht, minimaal logistiek oponthoud en zo min mogelijk administratieve lasten. Hoe? Door goed werkende ICT-systemen, duidelijke informatievoorziening en voldoende kennis en capaciteit.

Bedrijven investeren in trainingen voor hun medewerkers over rij- en rusttijden en het gebruik van de digitale tachograaf. Met TLN Tachoweb, een door de sector ontwikkeld instrument, krijgen ondernemers regie over de naleving van onder meer de rij- en rusttijden.

Waar kunt u op inzetten?

- > Waarborg de positie van Nederland als **aantrekkelijk handelsland** ook na ingang van de nieuwe handelsovereenkomst tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk door extra investeringen in de capaciteit van de Douane.
- > Zorg voor voldoende **digitale én fysieke handhavingscapaciteit** bij de Inspectie Leefomgeving en Transport.
- > Intensiveer de **samenwerking tussen verschillende toezichthouders** op het wegtransport.

Uitgevoerde controles op rij- en rusttijden

1. Frankrijk
2. Duitsland
3. Bulgarije
4. Oostenrijk
- ...

26. Nederland

SAMEN VERDUURZAMEN

Nederland werkt aan het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen en andere schadelijke stoffen. Doelstelling is een reductie van de emissies van broeikasgassen met 49 procent in 2030, vergeleken met het niveau van 1990. De sector transport en logistiek onderschrijft het belang en het doel. Ze draagt daaraan bij door een halvering van de CO₂-uitstoot, te bereiken in 2030, ten opzichte van 1990. Op termijn is de doelstelling emissievrij transport. Deze ambitie is te realiseren door slimmer, schoner en efficiënter transport. Dat vereist intensieve samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven. De sector kan het niet alleen.

Om samen te verduurzamen, moeten we aan de slag met de uitwerking van twee succesfactoren:

Op termijn is de doelstelling emissieloos transport.

Emissievrij transport in de stad

Het bereiken van volledig emissievrij transport ontstaat in stappen. Het begint in de stad. Emissievrije stadsdistributie is een realistisch en haalbaar doel. De transportafstanden in binnensteden zijn gering en de benodigde technologie is beschikbaar of in een ver stadium van ontwikkeling. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de 30 tot 40 grootste gemeenten van ons land in 2025 emissievrije zones voor stadslogistiek hebben. Voor Euro-6 vrachtauto's geldt dan een overgangsregeling.

Deze planning is ambitieus, maar haalbaar. Mits overheden en bedrijfsleven samenwerken. Het gaat namelijk niet alleen om de vervoermiddelen zelf, maar ook om de bijbehorende laadinfrastructuur. De kosten voor oplaadsystemen en benodigde aansluitingen zijn hoog. En een elektrische vrachtauto zonder toereikende oplaadmogelijkheden vormt voor ondernemers een schrikbeeld. Ondernemers hebben zekerheid nodig over de beschikbaarheid van oplaadvoorzieningen voordat zij investeren in elektrische vrachtauto's.

Emissievrije stadsdistributie is een realistisch en haalbaar doel.

Wat doet de sector?

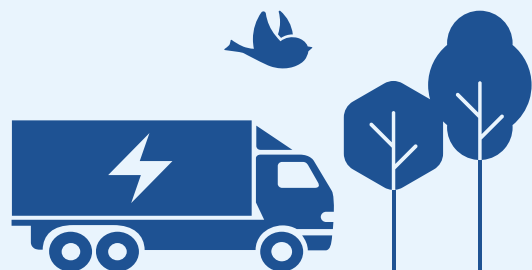
De sector gaat bestaande (Euro-6) vrachtauto's voor stadsdistributie vervangen door emissievrije alternatieven. Er vinden al experimenten plaats met verschillende vervoerders en verladers. Bedrijven vragen daarbij om duidelijkheid van de overheden. Dat hebben ze nodig om verantwoord te kunnen investeren. Welke emissievrije zones worden vastgesteld en hoe lopen de grenzen? Om die vraag te beantwoorden, gaan de sector en gemeenten gezamenlijk aan de slag. Er is een instrument

ontwikkeld voor het vaststellen van de emissievrije zones. Hiermee krijgen gemeenten inzicht in kernwinkelgebieden, huidige milieuzones en bedrijventerreinen. Op basis hiervan kunnen ze de emissievrije zones bepalen.

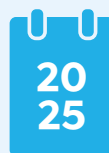
Waar kunt u op inzetten?

- > Zorg voor de vereiste beschikbaarheid van **energie-laadinfrastructuur** voor elektrische vrachtauto's.
- > Waarborg een **toereikende capaciteit** van het energienetwerk.
- > Creëer **één digitaal portaal** voor de aanvraag van ontheffingen en vergunningen voor vrachtauto's in gemeenten.

88

elektrische vrachtwagens
in de stad nu

5.000

elektrische vrachtwagens
in de stad nodig

Emissievrij transport voor lange afstanden

De grootste uitdaging voor het verduurzamen van het wegtransport ligt bij het vervoer over lange afstanden. De stip op de horizon is emissievrij transport. Ook voor de lange afstanden. Het is nog onzeker welke techniek het meest geschikt zal zijn. Op dit moment is het bereik van batterij-elektrische vrachtauto's nog onvoldoende. Voertuigfabrikanten investeren in betere accutechnieken, er zijn ideeën over een snelweg met bovenleiding (e-Highway) en de toepassing van groene waterstof geeft perspectief om het lange afstand transport emissievrij te krijgen. In de komende jaren is ruimte nodig voor experimenten met innovatieve oplossingen. Voor de financiering van die experimenten is een goede samenwerking tussen de sector en de overheid vereist. Bedrijven zijn bereid te investeren in nieuwe technologieën, mits ze niet zelf alle last hoeven te dragen van het onrendabele gedeelte.

In de komende jaren is ruimte nodig voor experimenten met innovatieve oplossingen.

Wat doet de sector?

Tot het moment van emissievrij vervoer over lange afstanden dragen tussentijdse oplossingen bij aan een vermindering van de milieubelasting. Dat gebeurt op verschillende manieren. Denk aan de inzet van CO₂-arme brandstoffen en duurzame biobrandstoffen. Maar ook aan de inzet van trucks met een grote vervoerscapaciteit, de LZV's (Langere en Zwaardere Vrachtautocombinatie) en SEC's (Super EcoCombi). Met extra lengte en laadvermogen kunnen ze 20 tot 50 procent meer lading vervoeren, met als resultaat een afname van de CO₂-emissies.

Waar kunt u op inzetten?

- > Waarborg de **terugsluis van de kilometerheffing** voor vrachtauto's tot 2035 om investeringen in duurzaam transport mogelijk te maken.
- > Maak het mogelijk om te **investeren in transportinnovaties** die kansrijk zijn, bijvoorbeeld via de subsidieregeling 'Demonstratie klimaattechnologie en -innovatie in transport'.
- > Creëer randvoorwaarden voor verduurzaming van de transportsector op een manier die het **concurrentievoordeel voor Nederlandse transportbedrijven** vergoot.
- > Zorg voor de beschikbaarheid van **duurzame biobrandstoffen** zolang er nog geen emissievrije alternatieven zijn.

Aantal vrachtwagens in NL: **161.147**

tot € **250K**

meerkosten per emissievrije vrachtwagen

Nederland heeft zich als land altijd onderscheiden door constructieve samenwerking tussen de overheid, het bedrijfsleven en kenniscentra. Dat bracht welvaart en welzijn. Een gezamenlijke krachtsinspanning is zeker ook in de komende jaren noodzakelijk. Brancheverenigingen kunnen in hun rol als vertegenwoordiger van een sector bijdragen aan bundeling van kennis en kunde. Samen optrekken is waardevol, mits het poldermodel niet leidt tot stroperigheid en het uitblijven van voldoende heldere besluitvorming. Die opgave kunnen we onszelf, met elkaar, stellen. Zo kunnen we samen verdienen en samen verduurzamen.

Contactpersonen:

Mira Levi | Martijn Vonk

T 088 4567567

E verkiezingen@tln.nl

